

HYVI
NVOINTI
ALU EYH
TI HYVIL ÖV
ÄL FÄ
RDS OMR
ÅDESBOL
AGET

Muutoksenhaku hyvinvointialueella

Hyvil-webinaari 7.9.2023

Ohjelma

- 14.00 Aluevalitus ja oikaisuvaatimus hyvinvointialueella, Kaisa-Maria Kimmel, Hyvil
- 14.25 Oikaisuvaatimus ja hallintovalitus yksilöasioissa, Annika Korpela, Hyvil
- 14.50 Oikaisuvaatimusmenettely hallintosäännössä, Johanna Lindholm, Hyvil
- 15.00 Oikaisuvaatimusten käsittelystä Pirhassa, Miia Luukko, Pirkanmaan hyvinvointialue
- 15.10 Keskustelua

Aluevalitus ja oikaisuvaatimus

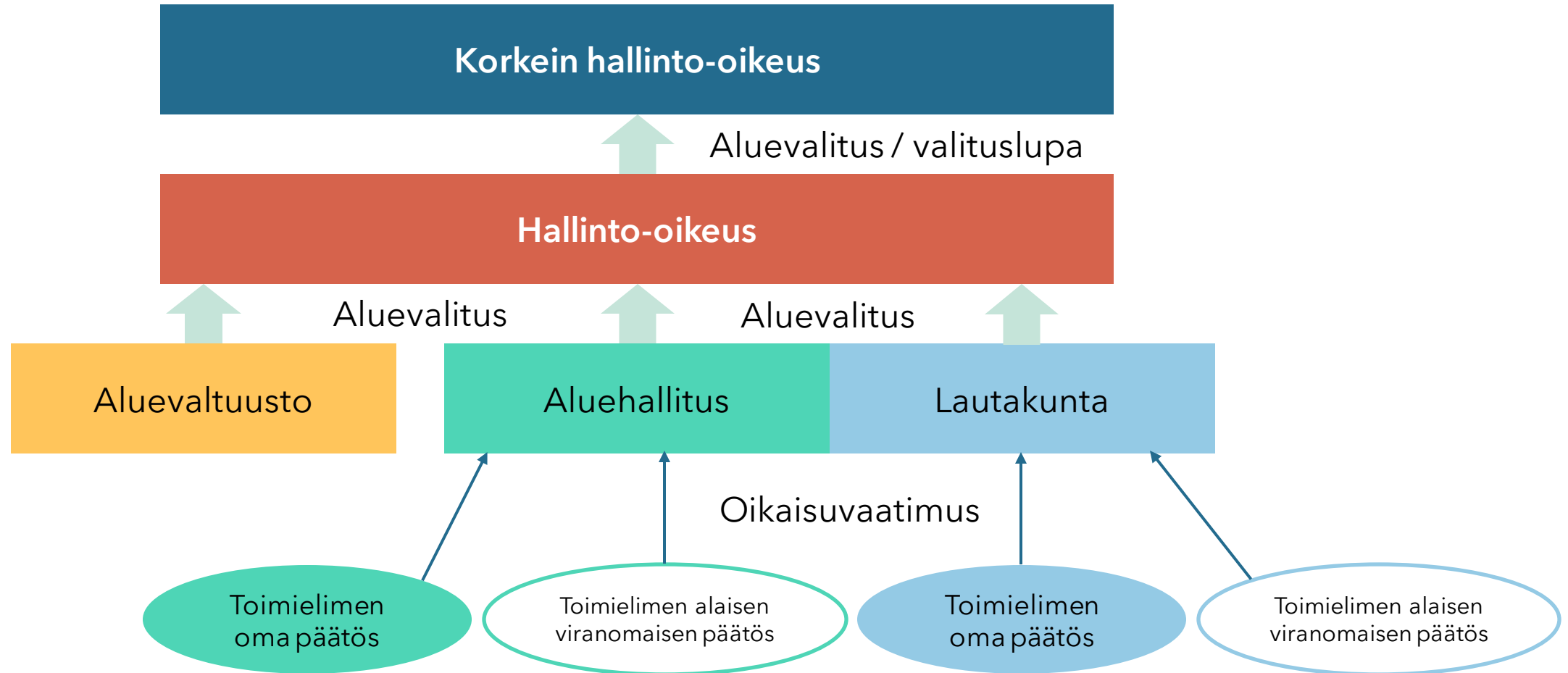
Aluevalitus ja oikaisuvaatimus

Sisältö

- Muutoksenhakujärjestelmä
- Aluevalitus vai hallintovalitus?
- Päätöksen tiedoksianto
- Muutoksenhakumääräajat
- Muutoksenhakuohjeet
- Päätöksen muutoksenhakukelpoisuus
- Hyvinvointialuelain oikaisuvaatimus
- Aluevalitus

Muutoksenhakujärjestelmä

Aluevalitus vai hallintovalitus?

- **Hyvinvointialuelain oikaisuvaatimus ja aluevalitus**, jollei erikseen lailla toisin säädetä
 - erityislaissa ei muutoksenhakupykälää: HVAL oikaisuvaatimus → aluevalitus
 - erityislaissa viitataan hyvinvointialuelain muutoksenhakusäännöksiin: HVAL oikaisuvaatimus → aluevalitus
 - erityislaissa viitataan aluevalitukseen → aluevalitus ilman oikaisuvaatimusta
- Hallintovalitus, jos siitä on säädetty erityislaissa
- Hallintovalitusta edeltää oikaisuvaatimus, jos siitä on säädetty erityislaissa

Päätöksen tiedoksianto

- Jotta asianosaiset ja hyvinvointialueen asukkaat voivat käyttää muutoksenhakuoikeuttaan, päätös tulee antaa tiedoksi hyvinvointialuelain ja hallintolain mukaisesti
- Kun muutosta haetaan hyvinvointialuelain mukaisella oikaisuvaatimuksella/aluevalituksella, päätös annetaan tiedoksi hyvinvointialuelakia noudattaen, jollei lailla toisin säädetä

Hyvinvointialuelain 144 §, Päätöksen tiedoksianto asianosaiselle

- Päätös annetaan tiedoksi asianosaiselle soveltaen hallintolain 59 §:n tavallista tiedoksiantoa ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n tavallista sähköistä tiedoksiantoa koskevia säännöksiä

Hyvinvointialuelain 145 §, Päätöksen tiedoksianto hyvinvointialueen jäsenelle

- Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon **seitsemän päivän** kuluttua siitä kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa

Muutoksenhakumääräajat

- muutoksenhakuaika alkaa kulua päätöksen tiedoksisaamisesta
- sitä päivää, josta muutoksenhakuaika lasketaan alkavaksi, ei lueta määräaikaan
- jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, oikaisuvaatimuksen/valituksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen
- oikaisuvaatimus/valitus tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä

Pöytäkirja viedään HVA verkkosivuille to 21.9.

→ HVA jäsenen oikaisuvaatimusaika päättyy to 12.10. (7 + 14)

→ HVA jäsenen valitusaika päättyy ma 27.10. (7 + 30)

Päätös postitetaan asianosaiselle pe 29.9.

→ asianosaisen oikaisuvaatimusaika päättyy ma 20.10. (7 + 14)

→ asianosaisen valitusaika päättyy ma 6.11. (7 + 30 → sunnuntaista seuraava ma)

Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta

Muutoksenhakuohjeet

- Muutoksenhakuohjeen antaminen ei sinänsä perusta oikeutta hakea muutosta päätökseen
 - päätöksen muutoksenhakukelpoisuus määräytyy lain mukaan
- Virheellinen ilmoitus oikaisuvaatimus- tai valituskiellosta ei estä oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemistä
 - ilmoitus muutoksenhakukiellosta ei sinänsä ratkaise sitä, tutkitaanko oikaisuvaatimus/valitus
 - päätöksen muutoksenhakukelpoisuus määräytyy lain mukaan
- Hallintolain 49 § valitusosoituksen korjaamisesta
 - **Valitusosoitusta ei ole annettu tai virheellinen ilmoitus valituskiellosta:** annettava uusi lainmukainen valitusosoitus ja valitusaika alkaa kulua uuden valitusosoituksen tiedoksiannosta
 - **Valitusosoitus on virheellinen:** annettava uusi valitusosoitus, jos sitä pyydetään valitusosoituksessa mainitussa tai säädetyssä valitusajassa ja valitusaika alkaa kulua uuden valitusosoituksen tiedoksiannosta

Päätöksen muutoksenhakukelpoisuus

- Muutoksenhaun kohteena on **viranomaisen lopullinen päätös**, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta (HVAL 141 §)

- Lopullisesta päätöksestä tehtävässä oikaisuvaatimuksessa/valituksessa voi vedota valmistelussa tapahtuneisiin virheisiin
- Täytäntöönpanopäätökseen ei voi hakea muutosta, koska jo aiemmin on ollut mahdollisuus hakea muutosta varsinaiseen asiaratkaisuun

Päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta

Pöydällepanopäätös,
palauttamispäätös

Ottopäätös, otto-
oikeutta ei käytetä

Toivomusponnet,
pöytäkirjalausumat

Viran haettavaksi
julistaminen, hakuajan
jatkaminen

Työnjohdolliset
määräykset, esim.
varoitukset

Päätöksen muutoksenhakukelpoisuus

Suunnitelmat ja periaatepäätökset KHO 5.2.2015/272

- Valtuusto oli päättänyt hyväksyä kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä hyvinvointineuvoloiden tulevaisuuden rakenteen kehittämisen vaiheittain pääosin keskitetyn rakennevaihtoehdon mukaisesti päätöksestä tarkemmin ilmenevin lisäohjein.
- Hallinto-oikeus arvioi, että valtuuston päätöksellä ei ollut sitovia oikeudellisia vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja toteuttamista koskevassa päätöksenteossa, vaikka valtuusto olikin päättänyt, että jatkovalmistelu perustuu yhteen kolmesta esitetystä palvelumallista. Valtuuston päätöstä oli siten pidettävä asian valmisteluun rinnastettavana periaatepäätöksenä, johon ei saa hakea muutosta valittamalla. Valitus oli jätettävä tutkimatta.
- KHO: ei muutosta.

Päätöksen muutoksenhakukelpoisuus

Aloitteet ja kantelut

- OKA 19.2.2003 417/1/02: Kunnanhallituksen kantelijan tekemiin aloitteisiin antamat päätökset siitä, etteivät aloitteet olleet antaneet aiheita toimenpiteisiin, eivät olleet sisältäneet asiasisällöllisesti lopullista ratkaisua. Aloitteita ei myöskään ollut jätetty tutkimatta. Kyse oli lähinnä ollut sellaisista asian valmistelua koskevista ratkaisuista, jotka eivät olleet valituskelpoisia.
- KHO 2008:24: Kunnan viranomaisen oli päättännyt olla ryhtymättä toimenpiteisiin kuntalaisen aloitteen johdosta. Viranomaisen ratkaisusta ei saanut tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.
- Vastaavalla tavalla: kantelu ei anna aiheita toimenpiteisiin
 - päätökseen muutoksenhakukielto
 - Kantelu on pidettävä erillään muutoksenhakukeinoista eli oikaisuvaatimuksesta ja valituksesta
 - Kantelu ei ole muutoksenhakukeino, joten sen perusteella päätöstä ei voida muuttaa tai kumota

Hyvinvointialuelain oikaisuvaatimus

Hyvinvointialuelaki 16 luku

- Oikaisuvaatimusaika on 14 pv päätöksen tiedoksisaannista (143 §)
- Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman, ellei oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai sitä käsittelevä toimielin/viranhaltija tai valitusviranomaisen kiellä täytäntöönpanoa (148 §)
- Oikaisuvaatimuksen voi tehdä (HVAL 142 §)
 - Asianosainen (johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa)
 - Hyvinvointialueen jäsen
 - Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen

Hyvinvointialuelain oikaisuvaatimus

Hallintolaki

- Oikaisuvaatimuskirjelmässä on
 - ilmoitettava päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteella sitä vaaditaan (HL 49 d §)
 - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot (HL 16 §)
- Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä/kiireellisenä
 - hallintomenettelyä → hallintolain menettelysäännökset
 - käsittelijä on sidottu oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimukseen

Hyvinvointialuelain oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen käsittely - Esteellisyys KHO 8.6.2000/1894

- Oikaisuvaatimuksen käsitteleminen terveyslautakunnassa oli hallintomenettelyä. Sairaalojohtaja ei ollut hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla esteellinen esittelemään asiaa oikaisuvaatimusmenettelyssä lautakunnassa sillä perusteella, että hän oli ratkaissut lautakunnan alaisena viranhaltijana asian. (Samoin KHO 14.3.2001/471 ja 472)
- päätöksen tehnyt viranhaltija voi olla esittelijänä kunnanhallituksessa/lautakunnassa, kun käsitellään hänen päätöksestään tehtyä oikaisuvaatimusta
- esteellisyys voi syntyä, jos oikaisuvaatimuksen perusteet kohdistuvat päätöksen tekijään henkilökohtaisesti

Aluevalitus

- Aluevalitus laillisuusperusteella (HVAL 140 §):
 - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä (menettelyvirheet)
 - viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa
 - päätös on muuten lainvastainen
- **Valitusaika 30 pv tiedoksisaannista** (HVAL 143 §)
- Aluevalitus tehdään hallinto-oikeudelle (HVAL 140 §)
- Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan (HVAL 147 §)

Aluevalitus: valitusoikeus

Hyvinvointialuelaki 142 §

- Aluevaltuuston ja hyvinvointiyhtymän ylimmän/ainoan toimielimen päätöksestä valitusoikeus on:
 - asianosaisella
 - hyvinvointialueen jäsenellä
 - Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen
- Aluehallituksen/lautakunnan oikaisuvaatimuspäätöksestä valitusoikeus on:
 - oikaisuvaatimus on hylätty tai jätetty tutkimatta → vain oikaisuvaatimuksen tekijä voi valittaa
 - päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut → kaikilla joilla oli oikaisuvaatimusoikeus, on nyt valitusoikeus

Oikaisuvaatimus ja hallintovalitus

Oikaisuvaatimus ja hallintovalitus

Sisältö

- Yleistä
- Oikaisuvaatimus ennen hallintovalitusta
- Valitusoikeus
- Jatkovalitus ja valituslupa
- Päätöksen täytäntöönpano

Yleistä

- Hallintovalitus on yleensä valituslajina asioissa, joissa viranomaisen toimivalta perustuu erityislainsäädäntöön
- Erityislainsäädännössä säädetään esimerkiksi oikaisuvaatimusmenettelystä ja hallintovalituksesta
- Hallintovalitukseen sovelletaan lisäksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (hallintoprosessilaki) säännöksiä valitusmenettelystä

Hallintopäätöksen valituskelpoisuus

- Hallintoprosessilaki 6 §
- Hallintovalituksen voi tehdä lopullisesta päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tukimatta.
- Päätökseen joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta

Oikaisuvaatimus ennen hallintovalitusta

- Hallintolain 49 b §
 - Laissa säädetään erikseen, jos päätökseen saa vaatia oikaisua. Tällöin päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.
- Esim. sosiaalihuoltolaki 50 § ja 51 §

50 § ([8.7.2022/589](#))

Oikaisuvaatimus

Edellä 45 ja 46 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua hyvinvointialueelta noudattaen, mitä hallintolaissa säädetään.

51 § ([8.7.2022/589](#))

Valitus hallintotuomioistuimeen

Hyvinvointialueen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa ([808/2019](#)) säädetään. Valitus voidaan antaa valitusaikana myös hyvinvointialueelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallintotuomioistuimelle.

Oikaisuvaatimus ennen hallintovalitusta

- Oikaisuvaatimusmenettelyyn sovelletaan ensisijaisesti erityislain eli ns. substanssilain muutoksenhakusäännöksiä
- **Toissijaisesti ja täydentävänä sovelletaan hallintolain säännöksiä** (hallintolain 7 a luku, Oikaisuvaatimusmenettely)
 - oikaisuvaatimusaika on 30 päivää
 - oikaisuvaatimus tehdään kirjallisesti päätöksen tehneelle viranomaiselle
 - otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomainen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen
 - oikaisuvaatimus päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin
 - oikaisuvaatimus päätöksen perustelemiseen ei sovelleta 45 §:n 2 momenttia (pätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä)
 - oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä

Valitusoikeus

- Päätöksestä saa valittaa **asianosainen** eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.
- Pelkästään se että on hyvinvointialueen asukas ei siis oikeuta valittamaan
- Asianosainen
 - henkilö, johon päätös nimenomaisesti kohdistuu
 - se, jonka etuun, oikeuteen tai velvollisuuteen päätös oikeudellisesti riittävän välittömästi vaikuttaa, vaikka päätös ei muodollisesti kohdistettukaan häneen
 - viime kädessä valitusoikeus joudutaan harkitsemaan tapauskohtaisesti
 - esim. lastensuojelussa asianosaisuus voi olla laaja, sillä päätöksellä on usein vaikutuksia asiakkaan lisäksi muidenkin henkilöiden oikeusasemaan
- Viranomaisella on valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen

Valitusoikeus määritelty erityislaissa

Esim. lastensuojelulaki 89 §

89 § (30.12.2019/1489)

Muutoksenhakuoikeus

Lapsen vanhempi ja huoltaja sekä henkilö, jonka hoidossa ja kasvatuksessa lapsi on tai on välittömästi ennen asian valmistelua ollut, saavat hakea itsenäisesti muutosta asioissa, jotka koskevat:

- 1) 38 §:n 1 momentissa tarkoitettua kiireellistä sijoitusta;
- 2) 38 a §:ssä tarkoitettua kiireellisen sijoituksen jatkamista;
- 3) 43 §:n 1 momentissa tarkoitettua huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoa;
- 4) 43 §:n 3 momentissa tarkoitettua huostaanoton tai kiireellisen sijoituksen aikana tehtävää sijaishuoltopaikan muuttamista; ja
- 5) 47 §:ssä tarkoitettua huostassapidon lopettamista.

Muutosta 37 §:ssä tarkoitettussa sijoitusta avohuollon tukitoimena koskevassa asiassa saa hakea lapsen huoltaja sekä vanhempi, jonka kanssa yhdessä asumista päätös koskee.

Muutosta 63 §:ssä tarkoitettussa yhteydenpidon rajoittamista koskevassa asiassa saa hakea lapsen huoltaja sekä henkilö, jonka yhteydenpitoa lapseen päätöksellä on rajoitettu.

Muutosta 65 §:ssä, 67 §:n 4 momentissa, 69, 70 ja 72 §:ssä tarkoitettuja rajoitustoimenpiteitä koskevassa asiassa saa hakea lapsen huoltaja.

Sen lisäksi, mitä tämän pykälän 1–4 momentissa säädetään, 12 vuotta täyttänyt lapsi saa hakea erikseen muutosta häntä itseään koskevissa lastensuojeluasioissa.

Muilta osin muutoksenhakuoikeudesta ja puhevallan käyttämisestä on voimassa, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Valitusoikeus oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen

- Valitusoikeus oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ratkaistaan hallintoprosessilain 7.2 §:n nojalla.
- Oikaisuvaatimukseen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.
- Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimus päätökseen saa hakea muutosta valittamalla myös se, jolla on 7.1 §:n tai muun lain mukaan valitusoikeus asiassa.

Jatkovalitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

- Hallinto-oikeuden päätöksen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan (hallintoprosessilaki 107 §).
- Poikkeuksista valituslupasääntelyyn säädetään erikseen.
- Hallintotuomioistuimen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja, se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.
- Alkuperäisen hallintopäätöksen tehneellä viranomaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimen päätökseen, jolla hallintotuomioistuin on kumonnut viranomaisen päätöksen tai muuttanut sitä.
- Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valituslupa

- Jos asiassa tarvitaan valituslupa, valittajan on valituslupaa hakiessaan ilmoitettava 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste. (Hallintoprosessilaki 110 §)
- **Valituslupa on myönnettävä, jos:**
 - 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai **oikeuskäytännön yhtenäisyyden** vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen **ilmeisen virheen** vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on **muu painava syy**.
- Korkein hallinto-oikeus voi myöntää valitusluvan myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallintotuomioistuimen päätöksestä.

Päätöksen täytäntöönpano

- Hallintopäätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on lähtökohtaisesti päätöksen lainvoimaisuus. Lainvoimaisuus tarkoittaa sitä, että päätökseen ei voida hakea muutosta valittamalla.
- Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään hallintolain 49 f §:ssä
- Päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kun se on saanut lainvoiman.
- Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Päätöksen täytäntöönpano

- Esim. lastensuojelulaki 91 §

91 §

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöönpano

Lapsen huostaanottoa ja huostassapidon lopettamista, sijaishuoltoa, kiireellistä sijoitusta, yhteydenpidon rajoittamista sekä 89 §:n 4 momentissa tarkoitettuja rajoitustoimenpiteitä koskeva päätös voidaan muutoksenhausta huolimatta panna heti täytäntöön, jos täytäntöönpanoa ei voida lapsen terveyttä tai kehitystä vaarantamatta siirtää ja viranomainen tai tuomioistuin on määrännyt päätöksen heti täytäntöönpantavaksi. ([12.2.2010/88](#))

Lapselle suoritettavaa tutkimusta koskevan luvan täytäntöönpanosta säädetään 28 §:n 3 momentissa.

Kun muutosta on haettu, muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Päätöksen täytäntöönpano, sosiaalihuoltolaki 52 §

- Hyvinvointialueen tekemä päätös voidaan muutoksenhausta huolimatta panna täytäntöön, jos päätöksen laatu edellyttää viivytyksetöntä täytäntöönpanoa eikä täytäntöönpano vaaranna turvallisuutta, tai jos päätöksen voimaan tulemista ei voida palvelujen järjestämisestä johtuvista syistä siirtää tuonnemmaksi ja hyvinvointialue on määrännyt päätöksen heti täytäntöön pantavaksi.
- Kun muutosta on haettu, muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Muuta

- Oikaisua haetaan toimivaltaiselta aluehallintovirastolta, esim. laki kehitysvammaisten erityishuollosta 81 a §

81 a § [\(8.7.2022/609\)](#)

Muun kuin tahdosta riippumattoman erityishuollon antamista tai lopettamista koskevaan päätökseen ja muuhun kuin tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon liittyvään yksilöllisen erityishuolto-ohjelman hyväksymistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhakuun hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Oikaisuvaatimusmenettely hallintosäännössä

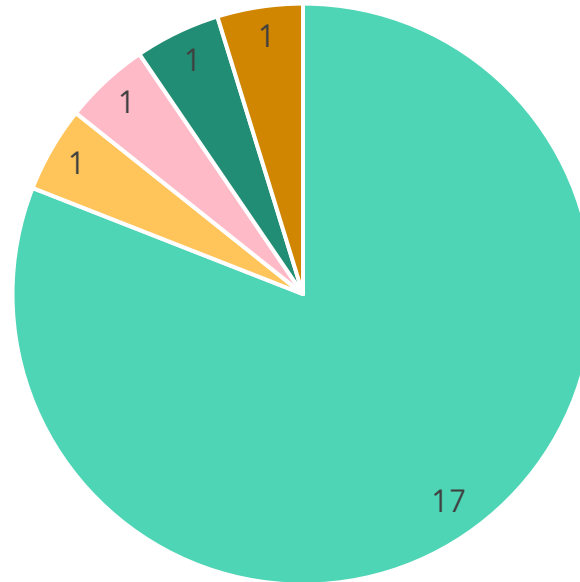
Oikaisuvaatimusmenettely hallintosäännössä

- Hyvinvointialuelain mukaisen oikaisuvaatimuksen käsittelystä säädetään hyvinvointialueilla → Hallintosäännössä ei ole tarvetta määrätä oikaisuvaatimuksen käsittelystä vastuussa olevaa toimielintä.
- Hallintolain mukaisen oikaisuvaatimuksen käsittelystä voidaan tarkemmin määrätä hyvinvointialueen hallintosäännössä.

Hallintolain mukaisen oikaisuvaatimuksen käsittely

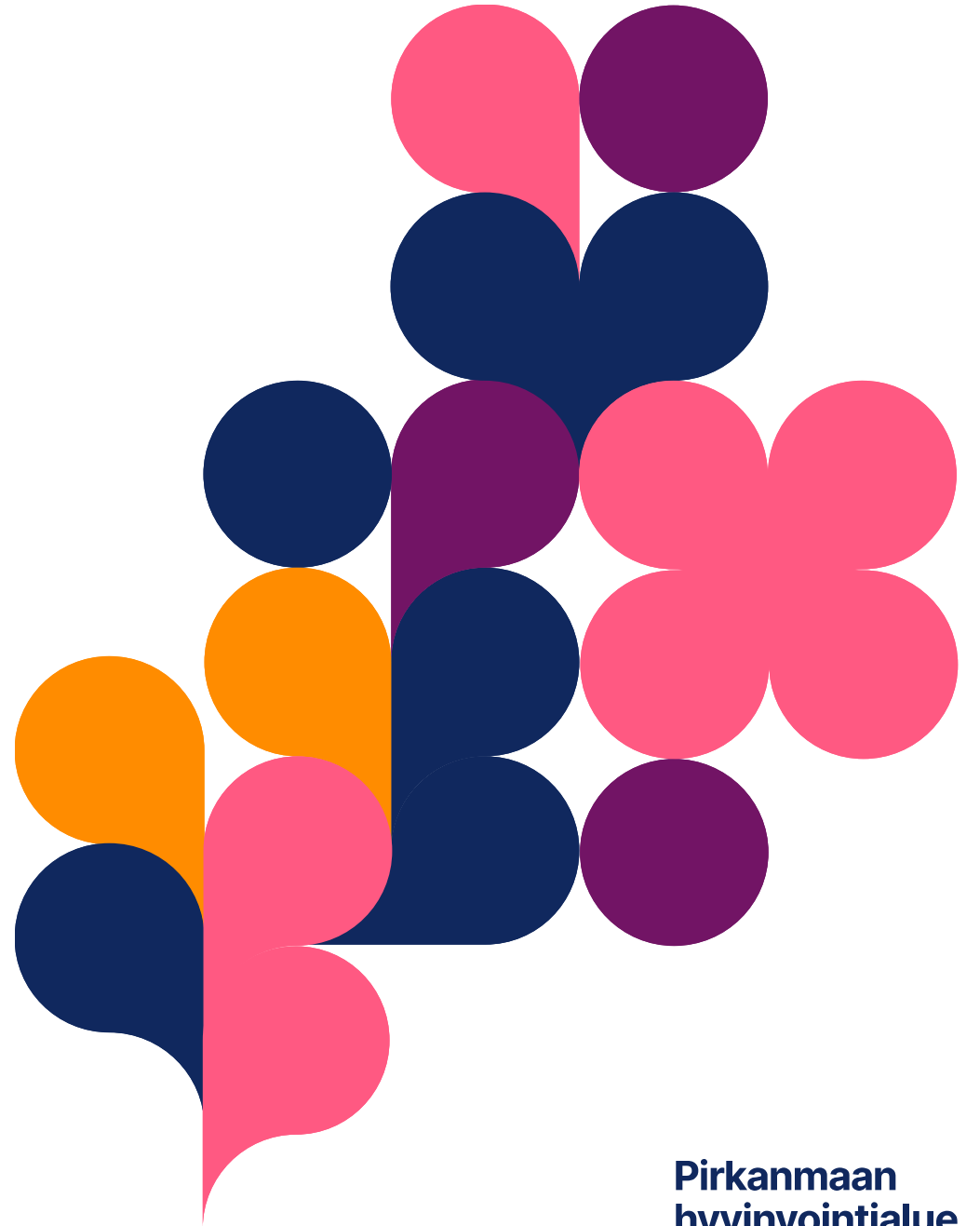
- Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erityislainsäädännön muutoksenhakusäännöksissä ei enää viitata palvelujen järjestämisestä vastaavaan toimielimeen, vaan hyvinvointialueeseen yleisesti.
- Hallintolain mukaisessa menettelyssä tehtävän oikaisuvaatimuksen voi siten käsitellä toimielimen tai sen jaoston sijaan myös hyvinvointialueen viranhaltija.
- → Aluevaltuusto voi ottaa hallintosääntöön määräyksiä oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskien, esimerkiksi osoittamalla tiettyä asiaryhmää koskevista oikaisuvaatimuksista tehtävät päätökset tietylle viranhaltijalle.
- Hyvinvointialueiden käytäntö vaihtelee, katso kuva.

Oikaisuvaatimuksen käsittely yksilöasioissa

■ Aluehallituksen yksilöasioiden jaosto ■ Muu toimielin ■ Viranhaltija ja hallituksen jaosto ■ Viranhaltija ja muu toimielin ■ Viranhaltija

Oikaisuvaatimusten käsittelystä Pirhassa

Pirhan säännöissä annettu toimivalta oikaisuvaatimusasioissa

Yksilöasioiden jaosto ratkaisee

- sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädännön mukaisista päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset, jotka koskevat yksilökohtaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja
- viranhaltijan vahingonkorvauspäätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset
 - jaosto kokoontuu kolmen viikon välein
 - yksilöasioiden oikaisuvaatimuksia reilut 20 kpl/kokous
 - tällä hetkellä 8 nimettyä esittelijää
 - hyödynnetään itseoikaisua silloin kun päätöksen muuttamiselle on edellytykset

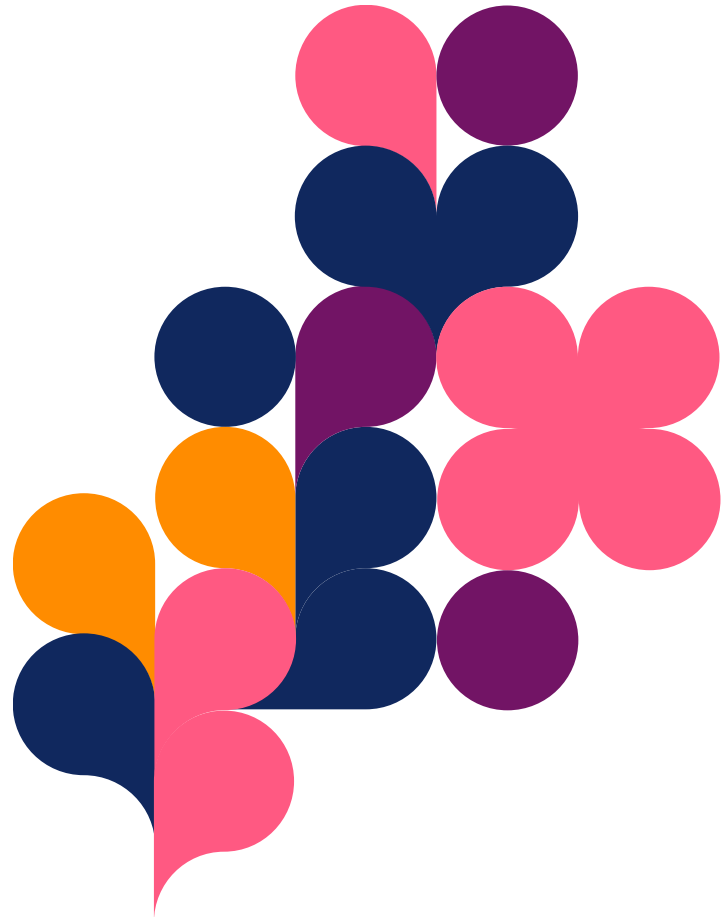
Sote-palvelutuotannon vastuualuejohtaja ratkaisee alaisensa toiminnan osalta

- viranomaisen asiakasmaksupäätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset
 - Näiden valmistelu tehdään keskitetysti asiakaslaskutusyksikössä

Pohdinnassa

Soten yksilöasioissa oikaisuvaatimusvaiheen jälkeen valitusvaiheessa hallinto-oikeudelle annettavat lausunnot antaa jaosto, mutta keskusteluissa on delegointi viranhaltijoille

- Pohdittavana mitä delegointi sisältäisi: Oikeuden antaa lausunto hallinto-oikeudelle silloin jos yhtyy jaoston oikaisuvaatimusasiassa antamaan päätökseen? Viedäänkö jaostoon silloin, jos viranhaltija ei voi yhtyä lausunnossa jaoston päätökseen?
- Substanssilainsäädännön uudistaminen ja tulkinnat: kasvaako muutoksenhaun merkitys yksilöasioiden tulkintojen muotoutumisessa ja miten se olisi viisasta huomioida toimivaltaa hyvinvointialueella määritettäessä?

Yhteystiedot

Miia Luukko
hallintopalvelujohtaja, VT

etunimi.sukunimi@pirha.fi
pirha.fi

Lopuksi

Neuvontapyyntölomake

[https://www.hyvil.fi/neuvontapalvelut/
neuvontapyyntolomake/](https://www.hyvil.fi/neuvontapalvelut/neuvontapyyntolomake/)

HYVIL

Johdatus hyvinvointialueiden hallintojuridiikkaan -webinaarisarja

- 7.9. klo 14–15.30 Muutoksenhaku hyvinvointialueilla
- 25.9. klo 14–15.30 Julkisuus hyvinvointialueiden toimielimissä
- 10.10. klo 14–15.30 Verkkojulkisuus hyvinvointialueen toiminnassa
- 7.11. klo 14–15.30 Hyvinvointialueen tiedottaminen kahdella kielellä

- Ohjelma ja ilmoittautuminen: [Hyvil - Johdatus hyvinvointialueiden hallintojuridiikkaan -webinaarisarja](#)

H Y V I
N V O I N T I
A L U E Y H
T I Ö V
Ä L **HYVIL** F Ä
R D S O M R
Å D E S B O L
A G E T